

Sygn. akt IX Ga 361/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski

Protokolant Elżbieta Zentar

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2015 roku w L.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Miastu S. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. od wyroku z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie V GC 462/14 Sądu Rejonowego w Siedlcach

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanego Miasta S. W. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 8.834,48 (osiem tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote czterdzieści osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 300 (trzysta złotych) tytułem kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanego Miasta S. W. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 300 (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO P. G.

IX Ga 361/15

UZASADNIENIE

Przedmiotem powództwa (...) (poprzednio (...)) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. było żądanie zasądzenia od pozwanego Miasta S. (...) 834,48 kwoty 1.230 złotych wraz z odsetkami ustawowymi według faktury wskazanej w pozwie z tytułu należności za wykonanie zamówionych przez stronę pozwaną krzeseł.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej koszty procesu wskazując jak przyczyny swojego rozstrzygnięcia, że Miasto st. W. – Zakład (...) z (...) sp. z o.o. w S. w dniu 13 sierpnia 2013 r. zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.jedn. Dz.U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 z późn. zm.) umowę dostawy 10 krzeseł obrotowych typu (...) za kwotę 8.834,48 zł brutto. Strony ustalił termin 14 dni od dnia podpisania umowy na dostarczenie przedmiotu umowy zamawiającemu. Zgodnie z § 7 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 zamawiającemu przysługiwało prawo do odstąpienia od umowy w przypadku, gdy wykonawca nienależycie wykonuje przedmiot umowy bądź nie wykona umowy w terminie. Zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia przedmiotem dostawy było 10 krzeseł obrotowych typu (...) DEM, krzyżak czarny plastikowy, tkanina koloru czarnego z I grupy cenowej, podłokietnik z regulacją góra-dół, nakładka regulowana przód-tył/konstrukcja nylonowa czarna/PU. Powódka nie dostarczyła krzeseł w terminie do dnia 27 sierpnia 2013 r. i z tego

powodu została wezwana na piśmie przez pozwanego do wykonania umowy w terminie do dnia 2 września 2013 r. (...) sp. z o.o. w S. dostarczyła pozwanej 10 krzeseł obrotowych, które nie zostały przez nią przyjęte z uwagi na niezgodność oparcia i siedziska krzesła ze specyfikacją. Pismem z dnia 6 września 2013 r. pozwany odstąpił od zawartej z powodem umowy nr (...), z uwagi na jej nienależyte wykonanie, w tym nieukończenie przedmiotu umowy w terminie oraz wezwał do uiszczenia naliczonej na podstawie art. § 6 ust 1b umowy kary umownej w kwocie 883,45 zł. Powódka otrzymała pismo wraz z notą księgową w dniu 9 września 2013 r. , przy czym nie uznała wypowiedzenia umowy podnosząc, iż dostarczyła pozwanemu zamówione krzesła zgodnie ze specyfikacją. Krzesło (...) 103 jest nazwą handlową krzesła produkowane jest nazwą handlową krzesła produkowanego przez firmę (...) i charakteryzuje się siedziskiem o szerokości 480 mm i głębokości 450 mm oraz oparciem o wysokości 760 mm i szerokości 440 mm. Oznaczenia specyfikacji zamówienia (...) DEM według producenta oznaczają: (L) mechanizm synchron umożliwiający odchylenie siedziska i oparcia, głębokości siedziska oraz trzystopniową regulację kąta pochylenia siedziska, (06) krzyżak czarny plastikowy, kółka o średnicy 65 mm, ((...)) podłokietnik z nakładką regulowaną przód-tył i (DEM) twarde kółka na miękką. Dostarczone przez powoda pozwanej krzesła nie stanowiły krzeseł (...) 103 wyprodukowanych przez firmę (...) oraz posiadały inne oparcie (niższe) i siedzisko. Spór stron sprowadzał się do interpretacji umowy oraz specyfikacji warunków zamówienia. W ocenie pozwanego przedmiotem umowy były krzesła obrotowe parametrach krzeseł produkowanych przez firmę (...) pod nazwą (...) DEM, natomiast w ocenie powódki przedmiotem zamówienia było krzesło obrotowe z krzyżak czarny plastikowy z kółkami o średnicy 65 mm, tkanina koloru czarnego z I grupy cenowej, podłokietnikiem z regulacją góra-dół, nakładka regulowana przód-tył/konstrukcja nylonowa czarna/PU o niestabilnych parametrach oparcia i siedziska. Sąd Rejonowy zakwalifikował umowę stron jako dotycząca wykonania dzieła, zaś podstawy prawnej powództwa upatrywał w art. 627 kc. Jak wynikało z treści umowy i stanowiącego jej załącznik „opisu przedmiotu zamówienia” przedmiotem umowy było 10 krzeseł obrotowych typu (...) DEM, krzyżak czarny plastikowy, tkanina koloru czarnego z I grupy cenowej, podłokietnik z regulacją góra-dół, nakładka regulowana przód-tył/konstrukcja nylonowa czarna/PU, prace miały polegać na wykonaniu dzieła architektonicznego. Spór stron sprowadzał się do interpretacji opisu przedmiotu zamówienia. Powódka twierdziła, iż oznaczenie (...) w żaden sposób nie określało przedmiotu zamówienia i tym samym zleceniodawca nie określił wymiarów siedziska i oparcia krzesła. Pozwany był odmiennego zdania podnosząc, iż oznaczenie przedmiotu zamówienia oznaczało, konieczność dostarczenia krzesła o parametrach krzesła obrotowego (...) 103 produkowanego przez firmę (...), a tym samym posiadającego konkretne parametry w zakresie siedziska i oparcia.

W ocenie Sądu Rejonowego na uwzględnienie zasługiwało stanowisko pozwanego.

Niespornym w sprawie pozostawało, iż wspomniane krzesła obrotowe o nazwie (...) 103 L” produkuje firma (...) i świadomość tego faktu z całą pewnością już w chwili zawierania umowy posiadała powódka, będąca konkurencyjną wobec tego podmiotu firmą. Funkcjonując bowiem na konkretnym rynku musiał mieć pełną wiedzę i rozeznanie w ofercie konkurentów rynkowych. Przyjmując więc zamówienie określające w w/w sposób przedmiot zamówienia zobowiązał się do wyprodukowania krzesła o parametrach krzesła konkurencyjnej firmy, bądź zakupienia w firmie (...) i dostarczenia. Jeżeli bowiem powód jako profesjonalista miał wątpliwości (a powinien je mieć skoro uważa obecnie za martwe część zapisów opisu przedmiotu zamówienia) co do sposobu odczytania pewnych terminów wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia winien był domagać się od zamawiającego wyjaśnień co do sposobu ich znaczenia. Z tego też względu określenie w umowie i załączniku (...) oznaczało krzesło o konkretnych parametrach odpowiadających krzesłu o tej nazwie produkowanemu przez firmę (...). O powyższej intencji pozwanego przekonuje również fakt, iż pozwany po wypowiedzeniu umowy powodowi rozpiął kolejny przetarg na dostawę tych samych krzeseł dodając do opisu przedmiotu zamówienia parametry znajdujące się na stronie producenta – tj. firmy (...), odpowiadające pełnej nazwie spornego krzesła. Tymczasem niekwestionowanym w sprawie pozostawało, iż krzesła dostarczone pozwanemu przez powoda nie odpowiadały tym ustalonym w umowie (wg. powoda odpowiadały wymogom zawartym w umowie, ale i on nie kwestionował, iż nie odpowiadały parametrom krzeseł firmy (...) L). W odróżnieniu bowiem od krzeseł typu (...) dostarczone krzesła posiadały oddzielne siedzisko i oparcie (w krzesłach typu (...) są to elementy zespolone) dużo niższe oparcie (sięgające tylko ramion) bez zagłówka oraz węższe. Tym samym abstrahując od kwestii wypowiedzenia przedmiotowej umowy przez pozwanego, które w ocenie Sądu Rejonowego miało pełne oparcie w łączącej strony umowie, z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika,

że powód nie wykonał dzieła w sposób prawidłowy i nie należało mu się wynagrodzenie. Oddanie dzieła nie powoduje wymagalności wynagrodzenia, jeżeli dzieło ma wady istotne, natomiast jeżeli dotknięte jest wadą nieistotną, jego oddanie powoduje w myśl art. 642 § 1 kc wymagalność wynagrodzenia wykonawcy zaś zamawiający może domagać się usunięcia wady lub obniżenia wynagrodzenia albo tylko obniżenia wynagrodzenia, jeżeli wady nieistotne nie dadzą się usunąć. Niewątpliwie wady zamówionych krzeseł polegające na zastosowaniu niższego oparcia bez zagłówka oraz innego siedziska mają charakter istotny, których nie sposób usunąć bez wymiany tych elementów. Koszty procesu, obejmujące zastępstwo procesowe, Sąd Rejonowy przyznał stronie pozwanej na podstawie art. 98 i 99 kpc.

W apelacji powódka wносиła o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa, ewentualnie – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania zarzucając, że :

- strona pozwana w swoim piśmie z dnia 28 września zrezygnowała z prawa odstąpienia od umowy do dnia 2 września 2013 roku wzywając powódkę do przystąpienia do realizacji umowy i wyznaczyła nieprzekraczalny termin do dnia 2 września 2013 roku;

- w dniu odbioru zamówienia pozwany nie podał żadnych konkretnych przyczyn, które miałyby być przyczyną odmowy przyjęcia towaru, wskazując jedynie, że nastąpiła niezgodność ze specyfikacją (siedzisko i oparcie), przy czym zarówno siedzisko jak i oparcie nie było jednoznacznie opisane w opisie przedmiotu zamówienia i w ogóle nie odnosił się do wymiarów siedziska i oparcia, zaś świadek P. K. dokonujący odbioru zeznawał, że nie zgadzały się na oko;

- nie jest prawdą stwierdzenie zawarte w wyroku, by siedzisko i oparcie w krzesłach przedstawionych na rysunkach, produkowanych przez znaną powódce firmę, miało zespolone siedzisko i oparcie oraz zagłówek, gdy elementy te połączone są kątownikiem a oparcie nie posiada zagłówka, nadto ani z treści umowy, ani jej załączników nie wynikało oraz materiałów załączonych do pozwu, by krzesła zamówione i te produkowane przez znaną powódce firmę przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych;

- niedorzeczne jest obciążanie powódki znajomością oferty innych form znajdujących się na rynku krajowym i zagranicznym, jak też nie posiada ona wiedzy na podstawie jakich faktów Sąd Rejonowy sformułował tezę, że krzesło o nazwie P. (...) produkuje firma B. i świadomość tego faktu z pewnością posiadała powódka w chwili zawierania umowy;

- pozwany przygotował zamówienie w sposób niedbały i sprzeczny z art. 29 ust.1, 2 i 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wnosił o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje podnosząc brak wskazania zarzutów, na których oparta jest apelacja oraz wskazując na przekroczenie przez powódkę terminu z wykonaniem umowy, niezgodności z jej treścią dostarczonych wyrobów oraz przysługujące umowne prawo odstąpienia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja podlegała uwzględnieniu w zakresie sformułowanego w niej wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku wobec słuszności podnoszonych w niej zarzutów.

Brak było podstaw pozwalających na przychylenie się do ewentualnego zgłoszonego w apelacji wniosku o uchylenie wyroku i przekazaniu sprawy do Sądu pierwszej instancji celem ponownego rozpatrzenia, dla zasadności którego wymagane, zgodnie z art.386§2 i 4 kpc, stwierdzenie nieważności postępowania, brak rozpoznania istoty sprawy lub ponowienie postępowania dowodowego. Przesłanki tej instytucji nie zostały dostrzeżone przez Sąd Okręgowy z urzędu, jak też nie stanowiły przedmiotu zarzutów apelującego.

Zasadnie skarżący wysuwał zarzuty dotyczące niedostatków materiału dowodowego oraz poczynionego na tej podstawie wnioskowania uprawniających do przyjętej przez Sąd Rejonowy koncepcji niezgodnego ze specyfikacją

warunków umowy realizacji zamówienia oraz możliwości odstąpienia od umowy z tego powodu i uchylenia się od zapłaty wynagrodzenia.

Ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy wymagały weryfikacji i uzupełnienia pod względem trybu zawarcia umowy pomiędzy stronami, rzeczywistego terminu dostarczenia zamówienia, przyczyn odstąpienia od umowy deklarowanych przez pozwanego, oznaczenia strony powodowej.

Wbrew stwierdzeniu Sądu Rejonowego umowa z dnia 13 sierpnia 2013 roku nie podlegała działaniu ustawy o zamówieniach publicznych, co zresztą wynika z jej treści, gdzie przywołano przepis art. 4 pkt 8 tego aktu prawnego w ówczesnym brzmieniu zawierający wyłączenie jego zastosowania ze względu na wartość zamówienia nieprzekraczającego 14.000 euro.

Sąd Rejonowy wskazał wprawdzie na okoliczność dostarczenia krzeseł pozwanemu jednakże zaniechał ustalenia terminu te czynności, który, jak wynika z niekwestionowanego przez strony dowodu z protokołu odbioru, przypadła w dniu 2 września 2013 roku, a więc w dniu końcowym wyznaczonym dodatkowo przez stronę pozwaną do realizacji dzieła (k.12).

Jak wynika z pisma pozwanego, którym dokonał on odstąpienia od umowy (k.33), przyczyny w tym zakresie upatrywał pozwany w nienależytym wykonaniu przedmiotu umowy, w tym nieukończenia przedmiotu umowy we wskazanym terminie, co jest wiążące z uwagi na skorzystanie przez pozwanego z umownego prawa odstąpienia zastrzeżonego w umowie dla wskazanych tam przypadków. O ile powód dotyczący niedotrzymania terminu nie budził kontrowersji co do jego motywacji, to zastrzeżenia dotyczące nieprawidłowego wykonania przedmiotu umowy nie zostały sprecyzowane w tym piśmie, w związku z czym uzasadnionym było odwołanie się do treści protokołu z dnia 2 września 2013 roku, gdzie odmowa przyjęcia dzieła podyktowana była niezgodnością ze specyfikacją siedziska i oparcia.

W toku procesu doszło do zmiany nazwy powodowej spółki na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” (akt notarialny, odpis z KRS – k.83, 94).

Nie podlegał uwzględnieniu zawarty w apelacji wniosek dowodowy z oględzin wyprasek siedziska i oparcia celem jednoznacznego stwierdzenia ich wymiarów, wobec jego zgłoszenia z naruszeniem art.381 kpc przy braku wskazania przyczyn zaniechania wystąpienia z nim przed Sądem pierwszej instancji, jak też istnienia powodów usprawiedliwiających bierne wówczas zachowanie powódki w tym zakresie wynikających z akt sprawy, w sytuacji gdy kwestia kształtu i wymiaru tych elementów podnoszona była podczas postępowania rozpoznawczego.

W wyniku pełnej rekonstrukcji stanu faktycznego uzasadnionym było stwierdzenie, że umowa stron w jej §7 pkt 2.1 przewidywała odstąpienie w przypadku niewykonania umowy w terminie, jednakże skoro pozwany wystosował pismo z dnia 28 sierpnia 2013 roku (k.37) wzywające powódkę do dostarczenia zamówienia do dnia 2 września 2013 z zagrożeniem odstąpienia od umowy po bezskutecznym upływie tego terminu, to był związany terminem tak zakreślonym. Jeśli zatem powódka wykonała umowę w tej dacie, co niewątpliwie nastąpiło, to kontrahent nie mógł powoływać się na skuteczne odstąpienie od umowy z uwagi na przekroczenie terminu i instytucję *lex commissoria* (tak też Marcin Lemkowski w : Komentarz do art.492 kc, t.II – LEX).

W tej sytuacji, jako dopuszczalna przyczyna do dokonania odstąpienia pozostawała niezgodność dostarczonego dzieła z przedmiotem zamówienia, którego opis wyszczególniony został w specyfikacji stanowiącej załącznik do umowy (k.10), przy tym z protokołu odbioru wynikało uchylenie się od przyjęcia dzieła przez pozwanego ze względu na tę niezgodność dotycząca siedziska i oparcia, bez określenia na czym polegały wady tych elementów. Z kolei pismo związane z realizacją *lex commissoria* (k.33) powoływało jako przyczynę podjęcia tej czynności niezgodność z przedmiotem zamówienia z pominięciem sprecyzowania przemawiających za tym wad. Wadliwość stanowiska pozwanego zajmowanego w opozycji do żądań strony powodowej polega na tym, że powołuje się na brak tych parametrów, których wyszczególnienia zaniechał, jak też nie oznaczył właściwie odpowiednika dla wzorca mającego zastosowanie dla tych parametrów, gdy treść zamówienia nie zawierała odwołania do producenta tego rodzaju

mebli, na którego wyroby miałyby być miarodajne dla walorów produktu strony powodowej. Przy tym strona pozwana zamieściła w specyfikacji dokładny opis wymagań co do innych, poza siedziskiem i oparciem, cech fotela mających dokładne przypisane im znaczenia w symbolach cyfrowo – literowych, pomijając to, co miałyby mieć, w świetle aktualnego stanowiska, znaczenie istotne dla pozwanego – wymiary części fotela. W tej sytuacji, skoro sam pozwany nie przypisywał wówczas cechom tym znaczenia wartego wyszczególnienia w wyraźny i jednoznaczny sposób, nie było podstaw do przypisywania im także przez powódkę na tyle istotnego znaczenia, by musiały być ściśle dotrzymane. Słusznie zatem podnosiła powódka w tym kontekście, że odwołanie się do typu fotela, przy jednoczesnym uszczegółowieniu w specyfikacji innych elementów mebla, bez przywołania tutaj ani potrzebnych rozmiarów, ani oczekiwanych standardów innego producenta, odwołania się do których pozwany zaniechał w specyfikacji przedmiotu zamówienia, nie uzasadniała po stronie powódki naruszenia wymogu realizacji zamówienia z zachowaniem należytej staranności (art.355 kc) i zachowaniem użyteczności jej wyrobów spodziewanych w przypadku tego rodzaju produktu, gdy zamawiający nie uzewnętrznił w sposób obiektywnie komunikatywny swoich preferencji podlegających ścisłemu zastosowaniu.

Przedstawienie dzieła do odbioru i odmowa przyjęcia ze strony pozwanego pomimo braku zasadnych podstaw, sprowadza skutek przewidziany w art. 642 kc w postaci oddania dzieła, co prowadzi do obowiązku zapłaty umówionego wynagrodzenia (tak też orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1998 roku w sprawie I CKN 520/97 – LEX 33455 , z dnia 18 stycznia II CSK 213/11 - LEX 1133803, Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 października 2013 roku w sprawie I ACa 471/13 - LEX 1388767).

Zwrócić należy w tym miejscu także uwagę na wyrok Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy dostarczony przez stronę powodową w celu udokumentowania nałożenia na stronę powodową obowiązku zapłaty kary umownej, z tym jednak, że jako dostarczony bez uzasadnienia nie dowodzi przesłanek uwzględnienia powództwa oraz zajmowanego w toku procesu stanowiska. Nadto kara umowna z tytułu nienależytego wykonania umowy nie niweczy prawa do wynagrodzenia, w związku z tym nie zachodzi związanie wyrokiem na mocy art.365§1 kpc ze względu na jego znaczenie prejudycjalne dla sprawy niniejszej i skoro kara ta należała się z tytułu przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

Przymiotu zasadności nie można było przypisać zarzutowi sygnalizowanemu w apelacji wysuwanego w związku z przygotowaniem zamówienia przez pozwanego sprzecznie z art. z art. 29 ust.1, 2 i 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych, gdy uregulowanie to nie znajdowało zastosowania, z przyczyn wskazanych uprzednio, do stosunku prawnego nawiązanego przez strony.

Wysokość dochodzonego roszczenia odpowiadała kwocie wynagrodzenia wskazanego w umowie, co prowadziło do uwzględnienia powództwa w całości w tym zakresie. Żądanie odsetek z tytułu opóźnienia z zapłatą znajdowało podstawę w art.481§1 i §2 kc wobec okoliczności braku uiszczenia należności określonej w fakturze z dnia 2 września 2013 roku w terminie wynikającym z postanowienia §3.5 umowy.

Koszty procesu należne były powódce w pełnej, zasadnie poniesionej kwocie na zasadzie art.98§1 i 2 kpc. Należność z tego zamknęła się kwotą opłaty od pozwu wymaganą przez art. 28 pkt ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, bowiem sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym (art.505¹ pkt 1 kpc).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386§1 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł, zważywszy na jego wynik, w oparciu o art.98§1 kpc, zaś należność z tego tytułu objęła w myśl art.98§2 kpc, koszty sądowe poniesione na opłatę od apelacji w wysokości wynikającej z art.28 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wobec uproszczonego charakteru postępowania.

SSO P. G.